

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар аймгийн Соёл, урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2025/051/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баруун-Урт 2025 он	Сүхбаатар аймаг дахь төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Даваа Утас: 99035990 Цахим хаяг: davaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Нарантуяа Утас: 99029193 Цахим хаяг: narantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Э.Алтансүх Утас: 91009002 Цахим хаяг: altansukh@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

6 давхарт, Нутгийн удирдлагын 2 дугаар байр,
Балдан-Осорын гудамж, 7 дугаар баг,
Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг, 22075
Утас: (976) 70518396
Цахим шуудан: sukhbaatar@audit.gov.mn

2025.02.25 № 188

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн соёл, урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Аудитаар байгууллагын батлагдсан төсөв, төсвийн төсөл, тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт, байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт зэрэг мэдээллийг бүрэн мэдээлээгүй зөрчил илэрсэн. Түүнчлэн 5.5 сая төгрөгийн худалдан авалтыг 12-р сард мэдээлээгүй, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш 21.1 сая төгрөгийн 3 зарлагын гүйлгээг шилэн дансны мэдээлэлд оруулаагүй байна. Эдгээр нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4.1.1, 6.4.4, 6.4.5 дахь заалтыг зөрчсөн бөгөөд "төсвийн ил тод байдлыг хангасан байх" зарчмын хэрэгжилтэд сөргөөр нөлөөлөх эрсдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Соёл урлагийн газар нь нэмэлт санхүүжилтийн дансаар нийт 145.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, "Монгол гэр" үзэсгэлэн, "Сүхбаатар аймгийн баяр наадам", "Соёлын биет бус өв сурталчлан таниулах", "Нүүдэлчин Монгол-2024", "Соёлын сэргэлт" зэрэг таван арга хэмжээг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулсан байна.

Эдгээр арга хэмжээнд зарцуулсан төсвийн зарлагын гүйлгээний бүртгэл, хяналт нь аудитын анхаарал татсан асуудал байсан тул нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлж,

хууль эрх зүйн үндэслэл, баримтын бүрдэл, санхүүжилтийг зориулалтын дагуу зарцуулсан эсэхийг шалгасан.

Аудитын гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Аудитаар илэрсэн дараах зөрчлүүд нь санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдалд шууд нөлөөлөхгүй ч байгууллагын үйл ажиллагааны зохицуулалт, дотоод хяналтын хүрээнд анхаарах шаардлагатай байна.

1. Албан ажлын автомашинд мэдээлэл, хяналтын төхөөрөмж (GPS) суурилуулаагүй.
2. Албан томилолтын зардлыг батлагдсан тушаал, шийдвэргүйгээр олгосон (12,050.0 мянган төгрөг)

Дээрх асуудлууд нь байгууллагын санхүү, удирдлагын дотоод хяналтын тогтолцоог сайжруулах шаардлагатайг харуулж байгаа тул холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг зөвлөж байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Г. ДАВАА

D:\Бичиг хэрэг\2025\Явсан бичиг\A4 тоот 2025.docx

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	15,736,981.00	16,491,427.61
33	АВЛАГА	-	59,153.61
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	59,153.61
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	15,736,981.00	16,432,274.00
354	Хангамжийн материал	15,736,981.00	16,432,274.00
35410	Бичиг хэргийн материал	450,500.00	297,900.00
35420	Аж ахуйн материал	894,000.00	1,006,900.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	170,000.00	170,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,388,000.00	1,122,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	12,834,481.00	13,835,474.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	59,635,664.86	158,469,235.19
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	59,635,664.86	158,469,235.19
392	Биет хөрөнгө	58,635,664.86	157,769,235.19
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	-	67,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-7,500,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	46,830,998.00	60,429,898.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,973,783.83	-10,599,808.55
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	22,487,196.00	36,308,007.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,708,745.31	-6,699,277.95
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-	21,460,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-3,129,583.31
393	Биет бус хөрөнгө	1,000,000.00	700,000.00
39301	Програм хангамж	1,500,000.00	1,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-500,000.00	-800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	75,372,645.86	174,960,662.80
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	18,098.17
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	18,098.17
413	Өглөг	-	18,098.17
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	18,098.17
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	75,372,645.86	174,942,564.63
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	75,372,645.86	174,942,564.63
512	Хуримтлагдсан үр дүн	75,372,645.86	174,942,564.63
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	75,372,645.86	75,469,644.86
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	99,472,919.77
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	75,372,645.86	174,960,662.80

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	397,776,150.00	684,009,996.88
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	73,190,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	73,190,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	-	73,190,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	397,776,150.00	610,819,996.88

1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	306,657,500.00	465,111,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	306,657,500.00	465,111,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	91,118,650.00	73,099,600.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	20,362,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	34,256,650.00	4,799,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	36,500,000.00	65,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	3,300,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	72,609,396.88
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	-	72,609,396.88
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	392,549,282.72	584,537,077.11
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	392,549,282.72	584,537,077.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	379,311,963.66	553,192,692.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	234,410,818.33	331,131,324.10
210101	Үндсэн цалин	136,978,635.72	197,833,884.02
210102	Нэмэгдэл	50,710,550.91	70,074,590.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,810,000.00	36,530,000.00
210104	Урамшуулал	19,911,631.70	26,692,850.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,348,652.50	42,424,901.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,924,919.59	28,200,198.02
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,391,408.25	3,410,865.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,875,286.61	1,889,749.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	468,821.67	1,781,367.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,688,216.38	7,142,722.05
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	8,495,899.11	11,571,068.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,484,011.08	826,258.15
210302	Түлш, халаалт	4,957,048.03	10,094,810.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,054,840.00	650,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,206,610.00	66,604,753.50
210401	Бичиг хэрэг	11,220,340.00	12,626,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,666,600.00	9,905,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,611,790.00	2,399,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,527,880.00	41,553,293.50
2105	Нормативт зардал	272,450.00	195,600.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	272,450.00	195,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	971,530.00	3,101,354.00
210604	Урсгал засвар	971,530.00	3,101,354.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	7,376,000.00	12,050,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	7,376,000.00	12,050,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	40,772,371.00	52,483,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,772,371.00	49,329,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	3,154,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,457,632.72	33,630,190.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,557,950.00	13,834,550.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	2,249,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	7,899,682.72	17,546,140.67
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,237,319.06	31,344,384.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,048,400.00	14,028,390.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	9,249,824.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,048,400.00	4,778,566.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,188,919.06	17,315,994.72
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,188,919.06	-
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	332,744.20
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	16,983,250.52
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	5,226,867.28	99,472,919.77
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	5,226,867.28	99,472,919.77

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	397,776,150.00	610,819,996.88
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	397,776,150.00	610,819,996.88
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	306,657,500.00	465,111,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	306,657,500.00	465,111,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	91,118,650.00	73,099,600.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	20,362,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	34,256,650.00	4,799,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	36,500,000.00	65,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	3,300,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	0.00	72,609,396.88
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	0.00	72,609,396.88
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	388,516,150.00	572,661,191.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	388,516,150.00	572,661,191.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	375,278,830.94	541,245,373.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	234,410,818.33	332,242,787.30
210101	Үндсэн цалин	136,978,635.72	197,375,186.03
210102	Нэмэгдэл	50,710,550.91	72,781,949.27
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,810,000.00	36,530,000.00
210104	Урамшуулал	19,911,631.70	25,555,652.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,348,652.50	41,319,994.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,924,919.59	28,355,280.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,391,408.25	3,245,255.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,875,286.61	1,606,361.21
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	468,821.67	1,606,361.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,688,216.38	6,506,735.43
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	8,495,899.11	11,571,068.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,484,011.08	826,258.15
210302	Түлш, халаалт	4,957,048.03	10,094,810.00

210303	Цэвэр, бохир ус	2,054,840.00	650,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,791,040.00	16,769,861.70
210401	Бичиг хэрэг	4,852,900.00	3,780,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,836,600.00	6,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,611,790.00	2,399,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,309,750.00	4,470,001.70
2105	Нормативт зардал	52,950.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	52,950.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,687,700.00	621,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	387,700.00	621,000.00
210604	Урсгал засвар	3,300,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,376,000.00	12,050,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,376,000.00	12,050,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	40,772,371.00	75,747,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,772,371.00	72,107,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	3,640,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,343,400.00	50,923,561.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,559,000.00	45,923,561.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,784,400.00	5,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,237,319.06	31,415,818.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,048,400.00	14,099,824.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	9,249,824.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,048,400.00	4,850,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,188,919.06	17,315,994.72
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,188,919.06	0.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	332,744.20
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	16,983,250.52
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	9,260,000.00	38,158,805.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	9,260,000.00	38,158,805.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,260,000.00	38,158,805.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	9,260,000.00	38,158,805.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,260,000.00	38,158,805.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-9,260,000.00	-38,158,805.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	70,145,778.58	0.00	70,145,778.58
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	70,145,778.58	0.00	70,145,778.58
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	5,226,867.28	0.00	5,226,867.28
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	75,372,645.86	0.00	75,372,645.86
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	75,372,645.86	0.00	75,372,645.86
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	96,999.00	0.00	96,999.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	75,469,644.86	0.00	75,469,644.86
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	99,472,919.77	0.00	99,472,919.77
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	174,942,564.63	0.00	174,942,564.63

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
11000	Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл	-	-
11100	Үүнээс: Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл	-	-
11200	Кассын оны эхний үлдэгдэл	-	-
71702	Соёл урлаг	456,689,600.00	439,706,349.48
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	444,439,700.00	427,456,525.48
12	Татварын бус орлого	444,439,700.00	427,456,525.48
12200	Тусламжийн орлого	444,439,700.00	427,456,525.48
122005	Төсвөөс санхүүжих	444,439,700.00	427,456,525.48
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	444,439,700.00	427,456,525.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	444,439,700.00	427,456,525.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	444,439,700.00	427,456,525.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	333,411,100.00	318,891,610.42
210101	Үндсэн цалин	196,247,000.00	187,028,664.51
210102	Нэмэгдэл	85,869,000.00	69,777,293.91
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,419,000.00	36,530,000.00
210104	Урамшуулал	24,876,100.00	25,555,652.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,676,400.00	40,842,264.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,339,900.00	27,877,550.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,334,100.00	3,245,255.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,667,100.00	1,606,361.21
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,667,100.00	1,606,361.21
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,668,200.00	6,506,735.43
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	13,200,000.00	11,571,068.15
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	826,258.15

210302	Түлш, халаалт	10,500,000.00	10,094,810.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,200,000.00	650,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,120,000.00	17,119,761.70
210401	Бичиг хэрэг	3,600,000.00	3,600,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,000,000.00	6,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,400,000.00	2,399,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,000,000.00	4,999,901.70
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,000,000.00	10,000,000.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	8,000,000.00	8,000,000.00
210602	Тавилга	2,000,000.00	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	-	-
2107	Томилолт, зочны зардал	9,000,000.00	9,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,000,000.00	9,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээнийн төлбөр, хураамж	9,132,200.00	9,132,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,132,200.00	9,132,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,900,000.00	10,899,621.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,900,000.00	5,899,621.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,000,000.00	5,000,000.00
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	12,249,900.00	12,249,824.00
12	Татварын бус орлого	12,249,900.00	12,249,824.00
12200	Тусламжийн орлого	12,249,900.00	12,249,824.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	12,249,900.00	12,249,824.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	12,249,900.00	12,249,824.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,249,900.00	12,249,824.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,249,900.00	12,249,824.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,249,900.00	9,249,824.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00	3,000,000.00
81901	Соёл урлаг хөгжүүлэх	-	-
83603	Нэмэлт дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	-	-
72209	Залуучууд болон оюутнууд	8,421,400.00	8,421,400.00
83115	Нийгмийн бүлэгт чиглэсэн хөтөлбөрүүд	8,421,400.00	8,421,400.00
12	Татварын бус орлого	8,421,400.00	8,421,400.00
12200	Тусламжийн орлого	8,421,400.00	8,421,400.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	8,421,400.00	8,421,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	8,421,400.00	8,421,400.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,421,400.00	8,421,400.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,421,400.00	8,421,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээнийн төлбөр, хураамж	8,421,400.00	8,421,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,421,400.00	8,421,400.00
12000	Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-
12100	Үүнээс: Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл	-	-
12200	Кассын дансны эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	145,708,996.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	145,708,996.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	143,526,252.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13,351,176.88
210101	Үндсэн цалин	10,346,521.52
210102	Нэмэгдэл	3,004,655.36
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	477,730.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	477,730.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	180,000.00
210401	Бичиг хэрэг	180,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,050,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,050,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	62,133,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	58,493,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,640,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,333,845.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,333,845.80
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,182,744.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,850,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,850,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	332,744.20
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	332,744.20
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	145,708,996.88
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	145,708,996.88
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	77,408,996.88
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	65,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,300,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар балансын урамшуулалтай холбоотой 1,114.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага, шатахууны зарцуулалт, албан томилолт, шилэн данстай холбоотой 3 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Нийт илрүүлсэн 1,114.0 мянган төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон 5,888.2 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс 4,774.2 мянган төгрөгөөр бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

3.1. Албан шаардлага

1. Балансын урамшуулалтай холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт:

Санхүүгийн ажилтанд 1,114.0 мянган төгрөгийн балансын урамшуулал олгосон нь үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулсан. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлтийн 16.5.5 (батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;), 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 (батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах;), 41.2 дахь хэсгийн 41.2.3 (төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах;), Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан (Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам) хавсралт, 2023 оны 301 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан (Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам)-ыг тус тус зөрчсөн байна.

3.2. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг харуулав. Үүнд:

1. Шатахууны зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Албан ажлын автомашинд мэдээлэл, хяналтын төхөөрөмж буюу GPS суурилуулаагүй нь Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга, Сангийн сайдын 2022.12.23-ны өдрийн 95/260 дугаартай хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Төрийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн албан ажлын хэрэгцээнд автомашин ашиглах нийтлэг журам"-ын 4.2 дахь "Алба ажлын автомашин нь Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих ерөнхий шаардлага MNS 4598 стандартын шаардлагыг хангасан байна." заалт, Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих ерөнхий шаардлага MNS 4598 стандартын 8.4.3, 11.1 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Албан ажлын автомашинд MNS 4598 стандартад заасан мэдээлэл, хяналтын төхөөрөмж буюу GPS суурилуулахад шаардагдах төсөв, хөрөнгийг дээд шатны байгууллагад хандаж шийдвэрлүүлэх.

2. Албан томилолтын зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Албан томилолтын зардлаас 12,050.0 мянган төгрөгийн албан томилолтыг төсөв захирагчийн тушаал шийдвэргүйгээр олгосон нь Засгийн газрын 2019 оны 6 дугаар тогтоолын хавсралт Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журмын 2 дугаар зүйлийн 2.5 дахь /Албан томилолтоор ажиллах төрийн албан хаагчийн байр, хоол, унааны зардлын төсвийг байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан батална./, 2.6 дахь /Албан томилолтоор ажиллах төрийн албан хаагчид томилолтоор ажиллуулах тухай эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэр, батлагдсан зардлын төсвийг үндэслэн томилолтоор ажиллах үеийн нөхөх төлбөрийг урьдчилан олгоно./ заалтыг зөрчсөн.

Өгсөн зөвлөмж:

Албан томилолтыг олгохдоо Засгийн газрын 2019 оны 6 тогтоолын төсөв захирагч шийдвэр гаргаж, томилолтын зардлын 50 хувийг урьдчилан олгож байх.

3. Шилэн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Батлагдсан төсөв, төсвийн төсөл, тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт, байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт зэрэг мэдээллийг дэлгэрэнгүй мэдээлээгүй, мөн 5.5 сая төгрөгийн худалдан авалтыг 12 сард мэдээлээгүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш 21.1 сая төгрөгийн 3 зарлагын гүйлгээг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4.1.1, 6.4.4, 6.4.5 дахь заалтыг зөрчсөн.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг үнэн зөв, иж бүрэн мэдээлж байх.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шатахууны зардалтай холбоотой асуудал	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Албан томилолтын зардалтай холбоотой асуудал	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Балансын урамшуулалтай холбоотой асуудал	1	1,114.0	-	-	1	1,114.0	-	-	-	-	-	-
Дүн	3	1,114.0	-	-	1	1,114.0	2	-	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Шилэн данстай холбоотой асуудал	1	0			1	0
Дүн	1	0			1	0